

ÖTÜKEN

ANTHROPOMORPHUS

Ali Günvar

YAYIN NU: 1558

EDEBÎ ESERLER: 812

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI:

ISBN: 978-605-155-970-4

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

1.Baskı :1987, Şiir Atı Yayıncılık

2.BASKI

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul

Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Göktürk Ömer Çakır

Kapak Resmi: Ahmet Çapar

Kapak Tasarımı: Vural Bahadır Bayrıl

Kapak Uygulama: Ceyhun Durmaz

Dizgi-Tertip: Damla Acar

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: İmak Ofset Basım Yayın San. ve Tic. Ltd. Şti.

Sertifika Numarası: 45523 Tel: (0212) 444 62 18

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

İstanbul - 2020

Ali Günvar: 1953 yılında İzmir'de doğdu. İzmir St. Joseph Ortaokulu, İstanbul Robert Kolej ve İTÜ Mimarlık Fakültesini bitirdi (1978). Lisansüstü çalışmasını aynı okulda yaptı (1981). İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünde doktorasını sürdürüyor.

Üç sayı süren *Üç Çiçek* dergisinin kurucularındandı (1983). 1986'da arkadaşlarıyla birlikte kurduğu Şiir Atı Yayıncılık'ta Şiir Atı kitaplarını yayınladı.

Şiir ve yazıları 1978'den itibaren *Birikim*, *Yazko Edebiyat*, *Gösteri*, *Oluşum*, *Poetika*, *Üç Çiçek*, *Şiir Atı*, *İmge / Ayrım*, *Sombahar*, *Bürde*, *Yedi İklim*, *Kitap Zamanı*, *Est et Non*, *Mühür*, *Kökşiiir* gibi dergilerde yer aldı.

2007'den beri Yeditepe Üniversitesinde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

Eserleri

Şiir:

Çarpık Hüzünler Kantatı (1984)

Anthropomorphus (1987)

Eyzan (1997)

Nisyan/Rapsodi (2002)

Ricatlar Kitabı (2013)

Deneme:

Doğru Yazılar (Est et Non 1999; Mühür 2016)

İÇİNDEKİLER

ANTHROPOMORPHUS

- ANTE – MEMORIAM • 11
AYRILIK ŞİİRLERİ • 16
GECEYARISI BULUŞMASI • 22

•

AĞITLAR

1. yaşlılar korosu ağıtı • 29
2. thracinae • 34
3. geçmiş topraklar ağıtı • 36
4. bir sunu öyküsünde insanların tanrıtı
Çođaltma eğilimine dair ağıt • 40
5. george danton'un mezarı başında prelüd • 42

•

YOLCULUK ŞARKILARI

- birinci şarkı (KAYBOLMUŐ HAYALLER) • 49
ikinci şarkı (MERLIN'İN BALADI) • 53
üçüncü şarkı (ÜRKÜNTÜLERİN DANSI) • 57
dördüncü şarkı (PRUFROCK ÜZERİNE ÇEŐİTLEME) • 58
beşinci şarkı (UZAKTAN BAKANIN ŞARKISI) • 63
altıncı şarkı (AKŐAMIN BALADI) • 68

ANTHROPOMORPHUS

Improbe amor, quid non mortalia pectora cogis

VERGILIUS

ANTE – MEMORIAM

I

Gerçekte bizler şanslı insanlarız.
Beyinlerimiz yarı görüyor gibi,
Dudaklarımız sonsuza doğru uzanmış, yalnız
bir türlü engelleyemiyoruz nikotin sarısı dişetlerimizi.

Örneğin:

Yaz ayları sel getiren yağmurları dindiremedi,
Bunu gördük.
Sokaklarda birikinti sularıyla karışan kurumuş kökler
çürüyerek kanalizasyon kıyılarını doldurdular,
bunu da...

Eylül geldiğinde meydan kahvelerinde amaçsız konuşmalar
yapıyorduk

II

Uzaklaşmak

Çoğu kez sorunlarından kurtarır insanları.

Çocukluğumda da, beni azarladıkları zaman, dağlara çıkar
akşama dek eve uğramaz,

ve geriye döndüğümde

— annemin meraklı bakışları altında —

ölümcül bir sessizlikle yemeğe oturdum.

Lakin kimse bir şey sormayı gereksinmezdi.

(Zaten diğer günlerde de akşam yemeklerini hiç konuşmadan
yerdik.

Sonra babam gazetesini, annem kitabını alır, bir köşeye
çekilirlerdi.

Bense balkona çıkar, göl kenarında dilenerek şarkı söyleyen yaşlı
kadını dinlerdim:

“Gecelerimizin ıssızlıklarında yeşeren bu hangi çiçektir?
Yaprakları akmakta olan sular da
geriye dönermiş. gibi bükülen dalgalarla uzaklaşıyor.

Ancak artık zaman değiştii.

Gerçi yine köprü korkuluđundan eğilip sulara
bakıyorlar ama
bu günün insanları eski insanlar değil.”

Varoluş beni çok etkilerdi o zamanlar.

Ve bıkip usanmadan her akşam aynı melodiyi betimleyebilirdim.)

III

Çınaraltında oturmuş çay içerken (hatırlarsın):
“Gelecek kış soğuk olacak Francesca,” demiştim,
(Adın buydu, değil mi?)
“Ağustos bulutu böyle söylüyor.
Artık mevsimler şaşkın ve başıboş...”

“Aşk soğudu.
Dostluklar parçalandı.
Kardeşler birbirine düşman,
Şehirlerde ikilik,
kırlarda kalp kırgınlıkları,
tuzaklar,
gevşeme,
hıyanet...”

Bütün bu yıkıcı düzensizlikler
mezarlarımıza kadar izleyecek bizleri...”

O günden bu yana pek değişmedi düşüncelerim.

Koro:

Sabahın ilk ışıklarıyla kalkan sis perdesi ardındaki çıplak cesedi
açığa vurdu.

Öğlenin nasıl olduğunu anlayamadık, lakin aynı amorf cansızlık
yerli yerinde duruyordu.

Kızaran vakitler ince bir kanat çırpışıyla bahçelerimizdeki bülbül
çiğliklerini susturunca

baktık, bir de ne görelim, yavaş yavaş karanlıkları yansıtan
sularda yeni bir akşam oluyordu.

Önce Epidamnos kenti üzerinde bir anlaşmazlıkla başladı silah
arkadaşlarımızla kavgamız.

Sonra birlikte oturup şarap içtik, mavi denize karşı, güvertede
gözcü kalmıştı yalnızlığımız.

Henüz konuşmaya başlayıp birbirimize yeniden alışıyoruz ki
şarabımız tükendi.

Baktık, bir de ne görelim, yavaş yavaş karanlıkları yansıtan
sularda yeni bir akşam oluyordu.

AYRILIK ŞİİRLERİ

I

Bu gece, efendim, ölümünün birinci yılını tamamladım.
Yeraltı dünyasının her güzelliği yutan koyu gölgeleri, çaresiz
batı bahçesi çimenleri üstünde kuruyan kelebek ölülerinin kanattığı
küçük ellerini bir yıl önce benden ayırdılar.

Şimdi çevremdeki bütün anlamsız sesler beni rahatsız ediyor.
Büyük acıları çekenler yüzlerinde sürekli bir gülümsemeyle
günişğından ihtiyaçlarını nasıl silerlerse
öylece bekliyorum; düşüncelerim yenilenmiyor; duygularım eksik.

Tüm umutlarımı terkinde götördün. Zenginliklerini yitirdi ülkem.
Şüpheyile ekmek yiyor, korkuyla su içiyorum.
Ruhuma varlığımın atonal şarkıları dolarken bu melun aydınlık
kitaplarımın harflerini bile gözlerimden saklıyor.

Sen gittin gideli, efendim, üzölmez oldum.
inançsız boşluklar bürüdü duvarlarımı.

Koro:

Bazı kelimelerin anımsattıklarını bozup
duvarlara çarpmakla geçer günlerimiz.
Çevresel anlam bir Vartuhi'dir,
gözlerinden ışıklar saçtığı sanılırsa da
yanıtılacak bir güneş çerçevesi her zaman bulunabilir.

II

Quando fiam uti chelidon. Ey kırlangıç kırlangıç...
Bir zamanlar halkla dolu olan memleketimde
yapayalnız oturuyorum şimdi. Ben yaşlı bir adamım. Kapılarım

ISSIZ

Ve gözyaşlarım yanaklarımın üstünde acı acı ağlıyorum geceleri.

Francesca da Rimini'yle evlendiğim gün
nabızlarımın titreyen dudaklarımda attığı
aldatılmamışlığımın mavi boşalım dakikaları
geriye dönmek üzere gittiler.

Böylesine ışıksız ufuklarım.

Sonra ruhumdaki ırmak boylarının yenilmez orduları
bütün güçlerini yitirdiler.
Bıçak açmaz oldu ağızlarını.

Keder, hangi kapıyı aralسام.
Keder, hangi şarkıyı mırıldasam.

Toprağım kurak,
duyarlığım yoksul,
üzüntülüyüm. . .